

Тьопенко Ю. А.,

кандидат філологічних наук, доцент,
завідувач кафедри іноземних мов

Київського національного університету технологій та дизайну

ІНОНАЦІОНАЛЬНА РЕЦЕПЦІЯ, ЇЇ РІЗНОВИДИ Й АТРИБУТИ

Анотація. У статті здійснено спробу з'ясувати співвідношення рецептивної та інтерпретативної дій, обсяг можливої наявності елементів інтерпретації в рецепції. Окреслено набір основних різновидів та атрибутів рецепції, зокрема таких як подія, контексти, семіосфера, інтерпретативна складова, діалогічна складова, «інцидент», репутація (модальність).

Ключові слова: рецепція, інтерпретація, контекст, подія, репутація, модальність.

Постановка проблеми. Історія літератури, яку сприймають літератури інших націй і народів, як історія її рецепції за межами її власного поля за всієї її важливості й ваги не вичерпує всієї повноти, глибини, складнощів того феномена, що його прийнято кваліфікувати як міжнародний контекст національної літератури.

Рецептивний етап міжлітературних відносин має власну логіку, не потребує жодних доповнень та/або посилень і виявляє тенденцію до того, щоб сприйматися як самодостатній і як такий, що може, в принципі, тривати безкінечно довго. У його ході можливе поступове залучення нового фактичного матеріалу, тобто нових фактів із тієї літератури, яка сприймається, проте не виключені й інші форми. Обставини можуть скластися в такий спосіб, що на певній стадії на зміну рецептивному етапові прийде етап інтерпретативний. Перший із них при цьому не завершиться, продовживши подальше існування та розвиток тільки тепер уже не самостійно, а співіснуючи з другим, вступаючи з ним у різноманітні відносини різного типу й різного формату. Можливий також інший варіант поєднання рецепції й інтерпретації в межах єдиного як за своїм основним змістом, так і з огляду на його часові (хронологічні) параметри дискурсу, а саме: доповнення, уточнення, поглиблення першої другою.

Зв'язок між феноменами рецепції та інтерпретації не раз привертав увагу дослідників. Хоч уважати це питання остаточно з'ясованим чи хоча б усебічно описаним зарано, чимало його аспектів виявлено й у той чи інший спосіб висвітлено. Останнім часом інтерес до нього, з одного боку, посилюється, з іншого – наповнився новими моментами й сенсами, основаними на сучасних теоретико-методологічних засадах. Показовою, наприклад, у цьому контексті видається основна тема VIII Конгресу Міжнародної асоціації україністів (Київ, жовтень 2013 р.): «Т. Шевченко і світова україністика: історичні інтерпретації та сучасні рецепції» (курсив наш – Ю. Т.) (до 200-річчя від дня народження Т. Шевченка). Стратегічна мета цього формулювання, на нашу думку, полягала в об'єднанні в межах єдиного, внутрішньо цілісного наукового обговорення, з одного боку, відомих із минулих часів

фактів сприйняття творчості Тараса Шевченка й усього, що з нею в той чи інший спосіб пов'язане, а також коментарів й оцінок, які супроводжували ці факти, з іншого – новітніх звернень до Шевченкового слова, здійснюваних на основі сучасних теоретико-методологічних засад, до того ж, не лише літературознавчих, а й загалом гуманітарних, зокрема соціологічних, соціокультурних тощо. Її досягнення виявилися, принаймні з точки зору організаторів Конгресу, неможливе поза зведенням до купи двох категорій: інтерпретації та рецепції – та поза приведення до спільного знаменника із субстанціональної та функціональної точок зору двох дискурсів: рецептивного та інтерпретативного, останній із яких, до того ж, доповнено і збагачено ретроспективною – історичною – проекцією.

Якщо говорити про ці явища й співвідношення між ними на найзагальнішому рівні, можна зазначити, що за низки спільних, а також дотичних і співвідносних рис вони відрізняються одне від одного, й різниця простежується не так у сутності кожного з явищ, як насамперед у функціях. Завдяки рецепції здійснюється проникнення певного національного об'єкта до світу іншої літератури, тоді як інтерпретація бере на себе забезпечення наступного етапу його адаптації в інонаціональному середовищі – розуміння як окремо взятого явища (чи кількох окремо взятих явищ) із сфери цього інонаціонального світу, так і його – світу – загалом, як специфічної, відмінної від світу, у межах якого досягається інтерпретація-розуміння, субстанція. Розуміння включає в себе переведення за допомогою певного набору рецептивних, інтерпретативних, контекстуальних процедур змісту об'єкта у словесно-знакову форму довільного вигляду. І проникнення, і розуміння передбачають як неодмінну умову й принциповий етап фіксацію їхніх результатів у письмовому або іншому вигляді.

Світовий досвід міжлітературних відносин дає підстави якщо не стверджувати остаточно, то принаймні припускати з великою часткою вірогідності, що інтерпретативну діяльність не варто вважати ексклюзивною належністю самої лише інтерпретації. Певні інтерпретативні можливості й інтерпретаційні елементи тією чи іншою мірою наявні практично в будь-якій рецепції, притаманні будь-якому рецептивному актові. Далеко не завжди, проте, вони одержують належну реалізацію, виявляються з потрібною силою та наочністю. Інтерпретація того чи іншого літературного матеріалу в інонаціональному середовищі може спиратися на рецептивну базу, закладену в ході його сприйняття через переклад та інші форми рецепції, але може з'являтися й поза рецептивним контекстом, самостійно, незалежно від рецепції в її «чистому» вигляді, позбавленому інтерпретаційних

елементів, і навіть із певним випередженням її. Можливий і такий варіант, коли інтерпретація не слідує за рецепцією, а переде її.

Виклад основного матеріалу дослідження. «Чисту» рецепцію, тобто ту, що зосереджена виключно на привнесенні нового, іонаціонального, літературного матеріалу до певного національного середовища, можна по-іншому назвати рецепцією «рецептивною». Крім неї, доцільно, на нашу думку, було б виділити й такі види рецептивної дії, як рецепція, доповнена елементами національного й інших контекстів («ознайомча»), рецепція з елементами інтерпретації, «інтерпретативна» рецепція. Останню з них – «інтерпретативну» рецепцію – варто, на нашу думку, розглядати як найвищу серед усіх інших, як найбільш змістовну і найбільш корисну з огляду на забезпечення комунікативної функції. Саме вона має здатність забезпечувати досягнення стану, який можна вважати завершенням рецептивного акту, тобто, інакше кажучи, стану розуміння читачем або глядачем мистецького твору, що він його сприймає, у тому чи іншому об'язі, на тому чи іншому рівні.

Утім для дійсного розуміння однієї лише рецептивної дії навіть у її збагаченому інтерпретативними елементами варіанті виявляється, як засвідчує практика, недостатньо. Так само, як мистецтву потрібна філософія «зادля розгортання його власного змісту» [1, с. 211], для рецепції задля розгортання її власного змісту необхідне ще щось, і найбільш прийнятним претендентом на роль того, що могло б узяти на себе функцію цього «щось», є, на нашу думку, інтерпретація. Саме вона надає завершеного вигляду, повністю сформованого сенсу, остаточного значення всім тим рецептивним актам міжлітературної взаємодії, які накопичилися в ході сприйняття у вигляді «чистої» рецепції або рецепції з елементами інтерпретації.

Кардинальна відмінність рецептивного дискурсу від дискурсу інтерпретативного полягає в перенесенні фокусу сприйняття з часткового на загальне, причому як на рівні літературного процесу загалом, так і на рівні персоналій і окремих літературних творів, а також інших його – процесу – елементів. Окрім відмінних рис, рецепція та інтерпретація мають риси спільні, які їх об'єднують. Проблема співвідношення й кореляції цих явищ і понять ще чекає на всебічне висвітлення та вивчення.

У певному сенсі інтерпретація (або, точніше, певні її елементи) іманентно й імпліцитно наявна в рецепції. Вибір матеріалу для рецептивного акту в будь-якому випадку пов'язаний із певним вибором, здійснюваним на підставі інтерпретативних, а не суто рецептивних або інших дій. Що саме залучати до рецептивного акту, у який спосіб і в яких формах це робити, з якою метою здійснювати рецептивний акт саме в такому, а не іншому вигляді – ці та інші питання, котрі постають перед суб'єктом рецепції на стадії попереднього осмислення її – рецепції – об'єкта, розв'язуються із залученням інтерпретативних методик специфічного типу.

Інакше кажучи, інтерпретацію в тому чи іншому вигляді й об'язі можна трактувати як природну особливість рецепції, притаманну останній, так би мовити, за визначенням, апріорі. Загалом кажучи, рецепцію та інтерпретацію доцільно розглядати як дві сторони єдино-

го процесу, кожна з яких виконує свої функції, досягає власних результатів, має свої переваги і свої слабкі місця й обмеження. Разом з тим «чисту» рецепцію або рецепцію заради самої рецепції як представлення зразків однієї літератури в просторі іншої можна сприймати лише як важливу й потрібну, але допоміжну роботу, виконувану з метою наступного переходу до інтерпретації в тій чи іншій її формі. Рецепція без інтерпретації або хоча б її елементів так само неможлива або можлива лише теоретично, як і інтерпретація без рецепції.

Інтерпретативні можливості та інтерпретативні елементи, наявні в рецепції, не варто ані ігнорувати, ані недооцінювати, проте потрібно мати на увазі, що вони, по-перше, обмежені, по-друге, вторинні стосовно власне рецептивної складової. Ще одна особливість інтерпретативних можливостей рецепції полягає в тому, що вони дають змогу розкрити лише формальний бік справи, практично не зачіпаючи бік змістовий. Під першим пропонуємо розуміти такий аспект рецепції іонаціональних літературних текстів, який можна кваліфікувати як суто країнознавчий; під другим – аспект власне естетичний, який визначає сутність явища, яке включається в процес сприйняття в іонаціональному літературному середовищі. Це, поза сумнівом, обмежує інтерпретацію, звужуючи її об'єкт, виключаючи з неї важливі елементи. Інтерпретативні можливості й елементи, наявні в рецепції, значною мірою залежать від контекстів, причому не так контекстів тієї літератури, яка слугує об'єктом рецепції, як тієї, яка виступає в ролі її суб'єкта, тобто не тієї, яка сприймається, а тієї, яка сприймає. Це створює додатковий фон для всього того, що відбувається в межах рецептивного акту, накладаючи на наслідки рецепції та інтерпретації специфічний відбиток.

Окрім контекстів, вагому роль відіграє (або не відіграє) наявність (або відсутність, не сформованість) спільного семіотичного простору чи хоча б певних сегментів, спільних для семіотичного простору двох національних літератур. Поняття семіотичного простору – семіосфера, – запроваджене, як відомо Ю. Лотманом за аналогією із запропонованим В. Вернадським поняттям «ноосфера», відкриває, гадаємо, можливість розгляду рецептивних відносин у сфері міжлітературних взаємин як специфічного обміну інформацією, закодованою в національних семіотичних системах, між різними літературами й культурами. Обмін, який, окрім усього іншого, містить у собі потенціал переростання в діалог між ними.

Міркуючи про особливості антропологічної інтерпретації та її зв'язок із соціальним дискурсом, К. Гірц звертає увагу на той факт, що простий, на перший погляд, цілковито малозначущий випадок (у його власній термінології – «інцидент») може слугувати відправним пунктом для комплексу інтерпретацій, спроможних у своїй сукупності утворити інтерпретаційний ланцюг, здатний розкрити важливі особливості буття іонаціонального середовища, в особливий спосіб пояснивши складні й незрозумілі конфлікти, що виникають у місцях контакту різних культур і цивілізацій. «Етнограф «окреслює» соціальний дискурс, – пише учений, пояснюючи хід своєї думки; – *записує його* (курсив К. Гірца – Ю. Т.). Тим самим він перетворює його з минулої події яка існувала тільки у той момент, коли вона відбувалася, на

повідомлення, яке існує в запису і до якого можна багато разів повертатися... «То й що, – запитує Поль Рікер, у якого й запозичено в цілому, хоч трохи і змінено, ідею записаної події, – що саме фіксує запис?». Не сам акт мовлення, а «висловлене» у мові; під «висловленим» у мові ми розуміємо свідоме словесне оформлення суттєвого для дискурсу, завдяки чому мовлене (sagen) прагне стати висловленим (Aus-sage). ... Те, що ми записуємо, є поета («думка», «зміст», «суть») висловленого. Це зміст акту мовлення, а не сам цей акт» [2, с. 28].

Якщо екстраповувати сказане на сферу рецепції та міжлітературних взаємин, можна буде констатувати, що перекладач твору, написаного іншою мовою, або його рецензент, або інший суб'єкт сприйняття робить ту саму роботу, що й у випадку з етнографом у К. Гірца: він записує іншомовний текст, пропонуючи його для сприйняття своєму національному загалові. Суб'єкт міжлітературної рецепції (реципієнт) так само «записує» чи «окреслює» дискурс – або такий самий соціальний, як етнограф, або дещо інший – естетичний чи соціально-естетичний. Наступним кроком етнографа є інтерпретація окресленого ним дискурсу (К. Гірец кваліфікує її як «антропологічну»), наступним кроком реципієнта міжлітературного є інтерпретація того дискурсу, який йому вдалося окреслити. Після того як результат рецептивного акту «записаний» або перекладений, прорецензований, прокоментований або навіть просто згаданий, він готовий для концептуальної обробки або, інакше кажучи, для інтерпретації в новому літературному полі. Етнографічний опис у тому вигляді, у якому його падає автор «Інтерпретації культури», має інтерпретаційний характер, проте для того щоб можливість інтерпретації, закладена в цьому описі, перетворилася з можливості на реальність, щоб вона здійснилася, потрібні додаткові зусилля суб'єкта (або суб'єктів), а також додаткові об'єктивні передумови. Приблизно ту саму ситуацію маємо у випадку з рецепцією національної літератури в іонаціональному культурному середовищі та можливістю її інтерпретації в ньому, хоча в цьому випадку поняття інтерпретації має свою специфіку. Соціальний дискурс при цьому теж має неабияке значення. Ця обставина також заслуговує на особливу увагу.

Нехай на рівні об'єктивних реалій рецепція, крім усього іншого, й створює передумови для повноцінної інтерпретації, сама по собі вона не може гарантувати ані належної в усіх сенсах інтерпретації, ані навіть того, що справа взагалі дійде до будь-якої інтерпретації. Хоч рецепція й несе в собі досить вагомий потенціал інтерпретативності й має наявні можливості для його реалізації, вона неспроможна гарантувати того, що їх буде реалізовано. Перехід від рецептивного дискурсу до дискурсу інтерпретативного виявляється можливий далеко не в усіх випадках. Для того щоб він відбувся, потрібний збіг у часі й просторі низки факторів різної природи та характеру.

Перехід від рецептивного підходу на іонаціональну літературу до погляду на неї як на об'єкт інтерпретації не варто вважати чимось наперед заданим, обов'язковим і безумовно гарантованим. Він може відбутися, але може й не відбутися. Інтерпретація пов'язана з рецепцією, її інтенсивністю, обсягом, якістю, проте не впливає з комплексу рецептивних факторів безпосередньо. Інтерпретація не береться нізвідки. Для того щоб інтерпретативний

дискурс сформувався і розвинувся, потрібний набір передумов і попередніх обставин, одне із центральних місць серед яких посідає рецепція. Центральних, проте не домінуючих. Окрім рецепції, потрібно ще чимало умов та обставин, без яких інтерпретація виявляється непродуктивною або в принципі нереальною. Перехід від «чистої» рецепції до інтерпретації неможливий поза накопиченням критично достатнього обсягу рецептивних дій, проте неодмінно передбачає й інше – якісний стрибок, розрив поступовості. Щоб такий стрибок відбувся, потрібний збіг низки факторів, поміж яких не лише нові акти сприймання і сприйняття іонаціональної літератури, а й (пере)осмислення як кожного з них, так і цієї літератури як такої в контексті тих вимог, які висуває інтерпретація.

Мова в цьому випадку не йде про перехід певної кількості в певну якість як закономірність розвитку, у якій немає альтернативи. У сфері міжлітературних відносин, у галузі рецепції та інтерпретації національної літератури в іонаціональному літературному й культурному середовищі відомий із доктрини діалектичного матеріалізму закон переходу кількості в якість якщо й спрацьовує, то в специфічному варіанті. До того ж далеко не завжди. Кількісне накопичення у формі «чистої» рецепції може відбуватися, не сягаючи рівня, який теоретично міг би відповідати умовам і вимогам, достатнім для виходу на позначку якісного зсуву або зрушення, розриву поступовості, проте інтерпретація при цьому в тому чи іншому її вигляді саме як нова, порівняно з рецепцією, якість сприйняття «чужої» літератури може мати місце й давати результат. Велику, коли й не визначальну, роль тут відіграє суб'єктивний фактор, який за певних умов та обставин набуває здатності компенсувати недостатню кількість, забезпечуючи нову якість сприймання і сприйняття іонаціональних зразків літератури й культури.

Для того щоб належний рівень інтерпретації було досягнуто, потрібна низка передумов, сприятливий збіг різних обставин. До певної міри краще зрозуміти цю тезу допомагають, гадаємо, міркування Г. Яусса щодо конкретизації вірша в зміні горизонту його рецепції під кутом зору історичного розуміння художнього тексту й естетичного судження про нього.

«Після того, як ми вирішили підпорядкувати історичне тлумачення першому, естетичному читанню і другому, пояснювальному, реконструкцію первісного літературно-історичного контексту, в якому був сприйнятий вірш, слід перевірити з огляду на тогочасну історичну дійсність – пише цей німецький теоретик літератури. – Які сподівання тогочасного читача міг задовольняти або заперечувати вірш, якою була літературна традиція, якою – історична та культурна ситуація, з якою міг бути пов'язаний текст, яке значення мала для нього перша рецепція, які значення конкретизувалися лише протягом дальшої історії рецепції?» [3, с. 596]. Крім усього іншого, інтерпретація певного національного літературного продукту в іонаціональному середовищі (у нашому випадку українського – в англійському) може бути різною за глибиною, якістю. Варто було б вести мову про *рівні* інтерпретації, але це питання теоретичне, яке не входить до кола інтересів авторки, зосередженої на історико-літературній і компаративній проблематиці

Одним із найбільш важливих «продуктів» процесу, про який іде мова, потрібно вважати формування образу України в англомовному культурному ареалі та його еволюцію. Міжлітературні зв'язки є явищем самостійним і самодостатнім, проте «літературні образи/іміджі інших країн та іноземців, що створюються в певній національній чи регіональній свідомості й відбиваються в літературі» [4, с. 5], як один із можливих похідних продуктів цих зв'язків набувають здатності фокусувати на собі більшість усього того, що відбувається в царині як контактів між різними літературами, так і інших форм літературних зв'язків. На нашу думку, мають цілковиту рацію ті вчені з різних країн і наукових центрів, які звертають увагу на актуалізацію в новітню добу проблеми національних образів і стереотипів, супроводжувану вивченням обставин, за яких вони формувалися та змінювалися, і перенесення акценту на дослідження соціокультурної специфіки й менталітету суспільства як на основну тенденцію розвитку сучасної компаративістики та інших гуманітарних наукових дисциплін.

Рецепція, як правило, за поодинокими винятками, являє собою одномоментну й одноразову дію, інтерпретація, навпаки, – множинна. Одне й те саме літературне явище, літературний твір може ставати об'єктом рецепції не один раз, суб'єкти рецепції можуть бути і, як свідчить, зокрема, й досвід рецепції української літератури в Англії та англомовному світі, бувають різні, проте самий зміст рецептивної дії залишається той самий: відтворення засобами своєї мови одного й того самого іншомовного зразку. Водночас інтерпретації одного й того самого факту рецепції (або фактів) може бути скільки завгодно. Тут жодних обмежень не існує й існувати, на нашу думку, не може з об'єктивних причин. Навіть тоді, коли здається, що той чи інший художній текст осмислено з усіх можливих поглядів і в усіх можливих ракурсах, це уявлення не відповідає дійсності. Змінюються умови й обставини, й у новій ситуації з'являються нові інтерпретації, нові прочитання вже нібито добре знаного. Інтерпретація виявляється більш динамічною та пристосованою до новацій, ніж рецепція. Інтерпретативний канон, якщо справа доходить до його формування, виявляється не доконаним фактом у вигляді певної формули, а суперечкою, яка триває й виявляє здатність тривати надалі.

Як рецепція, так і інтерпретація мають на меті, крім усього іншого, формування образу літератури, яку сприймають в інонаціональному середовищі. Образ невідривно пов'язаний ще з однією важливою категорією – *репутацією* літератури. Репутацією, з одного боку, загалом міжнародною, з іншого – тією, яка формується й закріплюється в тій літературі, яка сприймає іншу. Інша назва для поняття репутації – «Прообраз», бо вона – репутація – виникає перед тим, як починається практичне знайомство з новим об'єктом рецептивної поведінки, його сприймання з метою кращого пізнання, осмислення й подальшого сприйняття. «Прообраз» помітно впливає як на рецепцію, так і на інтерпретацію, причому вплив може мати характер і позитивного, налаштованого на забезпечення кращого результату за рівних стартових умов, і негативного, наслідком якого стає досягнення гіршого результату за тих самих або навіть кращих стартових умов. У нашому випадку «Прообраз», «перед рецептивна» репутація України та української літе-

ратури, сформована на основі нелітературних джерел – як власних, англійських, так і європейських, не відзначалася ані повнотою, ані спрямованістю на виявлення спільних рис або пошуку позитиву.

Інший термін для репутації – *модальність*. Те, з якою модальністю, під яким кутом зору, з яким попереднім настроєм відбувається осмислення фактів рецепції, має неабияке значення, неабияку питому вагу в загальному процесі сприймання та сприйняття. Мають, гадаємо, цілковиту рацію ті вчені, хто розглядає модальність як украй важливий, неодмінно наявний у формуванні образу Інший елемент. До їхнього кола належить, зокрема, О. Дубініна, яка зазначає, що «... наповнення змістом дихотомії Своє – Чуже, як правило, супроводжувалося *оціночною модальністю* (добрий/поганий, приємний/неприємний, прийнятний/неприйнятний) та тяжінням до *характерологічного означення* (у цьому й у попередньому випадку курсив О. Дубініної – *Ю. Т.*) (люб'язний, дикий, пихатий, лінивий тощо)» [5, с. 72–73].

Висновки. Рецептивна діяльність, спрямована на засвоєння нових предметів і явищ зі світу іншої літератури, є важливою й вагомою сама по собі. Разом із тим вона у специфічний спосіб готує тло для того, щоб ці предмети та явища або частина з них були інтерпретовані й уже в такому – інтерпретованому – вигляді включені до загального досвіду літератури та культури, які сприймають. Наявність рецептивного дискурсу й рецептивної діяльності не може слугувати гарантією того, що справа рано чи пізно неодмінно дійде до інтерпретації. Рецепція лише позначає можливість такого розвитку подій, «натякає» на те, що щось подібне за певних умов і обставин може статися. «Реальність творів мистецтва, – пише з іншого приводу Адорно, міркуючи над тезою щодо «здійснення філософії», – «свідчить» лише «про можливість можливого» [6, с. 28]. У сфері міжлітературної взаємодії маємо справу з чимось подібним: рецепція або, якщо скористатися понятійним апаратом Адорно, «реальність рецепції» є лише свідченням «можливості можливого». Для того щоб це «можливе» здійснилося, перейшовши з розряду можливого до розряду реального, потрібні додаткові передумови й зусилля, а також відповідне поєднання дії об'єктивного та суб'єктивного факторів. Отже, «здійснення інтерпретації» не відбувається автоматично й не залежить безпосередньо ані від обсягу, ані від змісту досвіду, накопиченого внаслідок рецепції. Воно потребує певного зламу, спрямованого, з одного боку, на розбудову наявного потенціалу («можливості можливого»), з іншого – на його – потенціалу – посилення, каналізації в потрібному напрямі, наповнення новим змістом.

Рецепція як нейтральне спостереження за емпіричними фактами, відбір цих фактів і їхнє засвоєння в тих чи інших формах, а з іншого боку, інтерпретація як більш-менш активна й адекватна адаптація засвоєних фактів і їхніх контекстів до умов літератури та культури, які сприймають, – це в певному сенсі два боки однієї медалі або щось на кшталт двох різних варіацій однієї музичної теми. Вони відмінні одна від одної, але їхні відмінності відсилають одну до іншої саме як до різновидів тієї самої теми. Нескінченна система відмінностей серед варіацій є наслідком різниці між темою і тим, що до неї відсилає, тобто полем можливих варіацій або варіаційним простором.

Література:

1. Шаап С. Здійснення філософії. Метафізичні претензії у мисленні Т.В. Адорно / С. Шаап ; пер. з нім. – К. : Вид-во Жупанського, 2011. – 256 с.
2. Гірц К. Інтерпретація культур: Вибрані есе / К. Гірц ; пер. з англ. – К., Дух і Літера, 2001. – 542 с.
3. Яусс Г.Р. Досвід естетичного сприйняття і літературна герменевтика / Г.Р. Яусс ; пер. з нім. – К. : Видавництво Соломії Павличко «Основи», 2011. – 624 с.
4. Наливайко Д. Актуальні проблеми структури й стратегії літературної імагології / Д. Наливайко // Літературна компаративістика. Вип. IV : Імагологічний аспект сучасної компаративістики: стратегії та парадигми. Частина I. – К. : Видавничий дім «Стилос», 2011. – С. 4–60.
5. Дубініна О. «Імагологічні студії» Генрі Джеймса / О. Дубініна // Літературна компаративістика. Вип. IV : Імагологічний аспект сучасної компаративістики: стратегії та парадигми. Частина II. – К. : Видавничий дім «Стилос», 2011. – С. 72–108.

Тєпенко Ю. А. Инонациональная рецепция, её разновидности и атрибуты

Аннотация. В статье предпринята попытка определить соотношение между рецептивным и интер-

претативным актами, объем возможного присутствия элементов интерпретации в рецепции. Очерчен набор основных разновидностей и атрибутов рецепции, в частности таких как событие, контексты, семиосфера, интерпретативная составляющая, диалогическая составляющая, «инцидент», репутация (модальность).

Ключевые слова: рецепция, интерпретация, контекст, событие, репутация, модальность.

Topenko Ju. Foreign reception, its types and attributes

Summary. The author of the article has made an attempt to figure out the ratio of receptive and interpretative actions, the amount of possible presence of interpretation elements at the reception. A set of basic kinds of attributes and reception has been outlined, including such as an event, contexts, semiosphere, interpretive component, dialogical component, “incident”, reputation (modality).

Key words: reception, interpretation, context, event, reputation, modality.